

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

05 august 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
Președinte – Petru Ursache,
Judecătorii – Petru Moraru și Ghenadie Nicolaev,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 06 februarie 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2015, declarat de inculpatul

***Morozan Iurii Piotr**, născut la 05 februarie 1975, originar s. Codreanca, r-nul Strășeni și domiciliat s. Lupa-Recea, r-nul Strășeni.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 06.03.2012 - 06.02.2014;

Instanța de apel: 26.05.2014 - 25.02.2015;

Instanța de recurs: 02.06.2015 - 05.08.2015.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 06 februarie 2014, Iurii Morozaan a fost condamnat în baza art. 201¹ alin. (3) lit. c) Cod penal, la 11 (unsprezece) ani 3 (trei) luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

Acțiunea civilă înaintată de succesorul victimei, Alexandru Dorogan, a fost admisă, fiind încasat de la Iurii Morozaan în beneficiul lui Alexandru Dorogan suma de 961 lei, cu titlu de prejudiciu material și suma de 150000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, iar în total suma de 150961 lei.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, în perioada 07 decembrie 2011, la o oră nestabilită, până la 08 decembrie 2011, aproximativ până la ora 22:00, inculpatul Iurii Morozaan, aflându-se la domiciliul temporar în odaia nr. 2 a căminului amplasat pe adresa str. Sarmisegetusa, 45/1, mun. Chișinău, în rezultatul unui conflict apărut între dânsul și concubina sa Raisa Dorogan, intenționat, din motive de ostilitate, a agresat-o fizic și i-a aplicat ultimei multiple lovituri pe suprafața corpului și a capului, cauzându-i, conform raportului de expertiză medico-legală, nr. 131/2304 din 02 februarie 2012, vătămări corporale grave, care au dus la decesul victimei.

3. *Avocatul Stanislav Creciun în numele inculpatului Iurii Morozaan*, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei hotărâri de achitare.

În motivarea apelului, avocatul a menționat, că contrar prevederilor art. 389 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța s-a bazat doar pe presupuneri, nefiind prezente careva probe ce ar dovedea vinovăția inculpatului.

La fel, a subliniat apărarea că din declarațiile martorilor rezultă că aceștia doar au presupus faptul că victima ar fi fost agresată fizic de către inculpat.

Astfel, declarațiile martorului Ana Sofronovici din care rezultă că Iurii Morozan o bătea pe victimă, nu pot fi puse la baza sentinței de condamnare, întrucât aceste declarații nu puteau fi verificate în ședința de judecată, victima fiind decedată.

Cu referire la prevederile art. 94 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, avocatul a remarcat că datele care au fost obținute dintr-o sursă care este imposibil de a o verifica în ședința de judecată, urmează a fi excluse.

A mai evidențiat apelantul, că din declarațiile martorului Ana Sofronovici, rezultă că la Raisa Dorogan, în timp ce inculpatul se afla la serviciu, mai veneau și alte persoane cu care aceasta servea băuturi alcoolice, printre care și o persoană cu numele „Vanea”.

Astfel, avocatul a considerat că instanța de judecată nu a luat în calcul și faptul că victima putea să intre ușor în contact cu alte persoane străine, care i-ar fi putut aplica leziuni corporale.

În cererea de apel, apărarea a invocat și faptul că deși instanța de judecată a depistat erorile procesuale admise în cadrul urmăririi penale, enumerându-le în sentință, totuși a pus la baza sentinței de condamnare și declarațiile martorilor Alexandru Crețu și Ion Călin, cu toate că declarațiile ultimului sunt contradictorii.

3.1. Inculpatul, a declarat apel împotriva sentinței, solicitând casarea acesteia, cu examinarea cauzei penale potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

În motivarea apelului, apelantul a invocat dezacordul cu hotărârea contestată, menționând că la baza sentinței au fost puse date neadmisibile, cu acumularea probelor în vederea încălcărilor esențiale ale prevederilor Codului de procedură penală, în baza declarațiilor confuze și eronate care nu corespund realității cu contradicții esențiale ale martorilor părții acuzării, precum și a succesurului părții vătămate.

A evidențiat apelantul, că sentința nu conține aprecierea probelor părții acuzării ce ține de admisibilitatea și veridicitatea lor, considerând că nu au fost cercetate și examinate în mod corespunzător în cadrul cercetării judecătorești.

Astfel, la emiterea sentinței, instanța de fond nu s-a expus referitor la nulitatea actelor procedurale a organului de urmărire penală, administrate și prezentate cu încălcări esențiale a dispozițiilor Codului de procedură penală, mai mult, procesul penal pe cauza dată a fost pornit cu încălcarea procedurii care reglementează efectuarea acțiunilor procesuale stabilite de lege.

A remarcat că în cadrul procesului a înaintat un demers în vederea emiterii de către instanța de judecată a unei încheieri interlocutorii, care însă nu a fost soluționat.

La fel, a evidențiat, că locul săvârșirii infracțiunii, evenimentele acesteia și motivul, instanța de fond le-a stabilit prin acumularea frazelor alese din declarațiile martorilor părții acuzării date în cadrul urmăririi penale.

A specificat apelantul, că la materialele cauzei lipsește procesul-verbal de autosesizare și raportul organului de urmărire penală întocmit în conformitate cu art. 274 Cod procedură penală, iar conform informației parvenite prin intermediul „902” despre depistarea cadavrului Raisa Dorogan, informația a fost înregistrată și transmisă după competență către IP Botanica a DP a mun. Chișinău, ultima fiind înregistrată în R2 (Registrul de evidență a înștiințărilor referitoare la infracțiuni și incidente) a IP Botanica a DP a mun. Chișinău sub nr. 15910, însă nu în R1, după cum reiese din materialul cauzei penale.

Astfel, în legătură cu faptul că acest material a fost înregistrat în R2, organul de urmărire penală, conform dispozițiilor „ordinului comun” a fost obligat să efectueze controlul informației parvenite și pe rezultatul acesteia, în cazul stabilirii semnelor componente de infracțiune să treacă informația în R1 conform ordinului corespunzător, prin urmare, raportul de „autosesizare” nr. 2768 din 12 decembrie 2011, este unul ilegal, fiind întocmit și înregistrat cu încălcarea procedurii stabilite de normele legislației în vigoare.

Referitor la efectuarea cercetării la fața locului din 12 decembrie 2011, inculpatul a evidențiat că aceasta s-a desfășurat contrar art. art. 118 alin. (2), 279 alin. (3) Cod procedură penală, fără acordul său, ca persoană care domicilia pe adresa dată, iar în lipsa acestui acord trebuia să existe ordonanța judecătorului de instrucție emisă în temeiul art. 301 alin. (2) Cod de procedură penală.

La fel, a mai specificat apelantul, că la materialele cauzei penale există certificatul medical de constatare a decesului nr. 2304 din 13 decembrie 2011, care a fost anexat la materialele cauzei penale cu încălcarea prevederilor art. 157 Cod de procedură penală.

A remarcat inculpatul, că în cuprinsul raportului de examinare medico-legală nr. 2304 din 02 februarie 2012 și al raportului de expertiză medico-legală nr. 131/2304 din 02 februarie 2012, lipsește data decesului Raisei Dorogan, iar demersul său cu privire la chemarea expertului în cadrul ședințelor de judecată în vederea prezentării unor explicații în acest sens, a rămas neexaminat.

Apelantul a indicat, că la materialele cauzei penale există raportul de expertiză medico-legală nr. 1 din 13 ianuarie 2012, din conținutul căruia rezultă că, corpurile delict (cele două prosoape) prezentate la expertiză nu au fost sigilate, fapt ce constituie o încălcare esențială a normelor Codului de procedură penală din partea organului de urmărire penală, care atrage după sine neautenticitatea obiectelor în calitate de mijloace de probă și efectuarea în baza lor a expertizelor.

A mai evidențiat apelantul, că la materialele cauzei penale lipsește ordonanța OUP de anexare a descifrărilor convorbirilor telefonice primite de la SA „Moldcell” în baza ordonanței SUP a IP Botanica din 02 ianuarie 2012, atunci când o astfel de ordonanță trebuia emisă în baza art. 157 Cod de procedură penală.

Totodată, a invocat că la materialele cauzei lipsește procesul-verbal de includere a corectării erorilor materiale admise la examinarea descifrărilor convorbirilor telefonice de la SA „Moldcell”, precum lipsește și ordonanța de recunoaștere a descifrărilor telefonice în calitate de corpuri delict conform art. art. 158-159 Cod de procedură penală, iar conform listei probelor părții acuzării, documentul menționat nu a fost înaintat de către procuror în calitate de corp delict, fapt ce denotă că documentul dat nu poate fi mijloc de probă a părții acuzării și nu poate fi obiectul cercetării sau examinării la judecarea cauzei.

În același context, a indicat că participanții la proces nu au participat la cercetarea descifrărilor telefonice, fiind încălcate prevederile art. 24 Cod de procedură penală.

Cu referire la concluziile din cuprinsul raportului de expertiză dactiloscopică nr. 640 din 28 decembrie 2011, a specificat apelantul că, organul de urmărire penală nu a efectuat acțiuni procesuale sub toate aspectele și în mod obiectiv, pentru verificarea și stabilirea identității persoanei (persoanelor) care au lăsat cele cinci urme digitale la locul depistării cadavrului, iar demersul înaintat de el în prima instanță în temeiul art. 148 Cod de procedură penală, cu privire la dispunerea unei expertize suplimentare, a fost lăsat fără examinare.

În ceea ce ține de declarațiile martorilor părții acuzării a indicat că:

- declarațiile martorului Ion Călin, depuse în cadrul urmăririi penale se contrazic cu declarațiile depuse de acesta în ședința de judecată din 11 iunie 2013, iar în cumulul lor sunt divergente precum și sunt combătute de declarațiile martorului părții acuzării Aurelia Albu depuse la ședința de judecată din 30 noiembrie 2012, referitor la vizitarea lui Ion Călin de către decedata Raisa Dorogan;

- prima instanță nu numai că nu a asigurat respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, referitor la confirmarea și convingerea declarațiilor martorilor ca mijloace de probă, dar a pus la baza sentinței declarațiile cu contradicții esențiale care nu au fost verificate, inclusiv și declarațiile succesoriului părții vătămate Alexandru Dorogan;

- declarațiile martorului Aurelia Albu depuse în cadrul urmăririi penale se contrazic cu declarațiile acesteia din cadrul ședinței de judecată din 30 noiembrie 2012;

- declarațiile martorului Alexandru Crețu depuse în cadrul urmăririi penale se contrazic cu declarațiile depuse în cadrul ședinței de judecată din 30 noiembrie 2012;

- declarațiile martorului Ludmila Dorogan depuse în cadrul urmăririi penale se contrazic cu declarațiile depuse în cadrul ședinței de judecată din 06 august 2012;

- declarațiile martorului Ana Sofronovici depuse în cadrul urmăririi penale se contrazic cu declarațiile depuse în cadrul ședinței de judecată din 14 mai 2013.

A mai invocat apelantul dezacordul cu aprecierea de către prima instanță a declarațiilor sale în cadrul urmăririi penale.

Totodată, și-a exprimat opinia precum că Ordonanța din 20 decembrie 2011, cu privire la începerea urmăririi penale, a fost emisă fără careva temei, întrucât expertiza medico-legală și rezultatele acesteia datează cu 02 februarie 2012.

A evidențiat inculpatul, că prima instanță, la stabilirea pedepsei neîntemeiat a aplicat și prevederile art. 34 Cod penal, și a dispus recalificarea infracțiunii din sentința Tribunalului Chișinău din anul 1999, calificând infracțiunea prevăzută de art. 88 Cod penal, ca una excepțional de gravă, pe când Codul penal (în redacția anului 1961), o califica ca infracțiune gravă.

3.2. Prin cererea de apel suplimentară a inculpatului, a fost solicitată anularea procesului-verbal al ședinței de judecată ca neautentic și întocmit cu încălcarea cerințelor Codului de procedură penală și a art. 14 din Legea nr. 514 din 06 iulie 1995 privind organizarea judecătorească, anularea încheierii nr. 1-187/12 din 17 februarie 2014 a Judecătoriei sect. Botanica, mun. Chișinău emisă în baza cererii inculpatului din 07 februarie 2014.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2015, s-a dispus respingerea cererilor de apel declarate de avocatul Stanislav Creciu în numele inculpatului și de inculpatul Iurii Morozan, cu menținerea sentinței.

4.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că deși inculpatul Iurii Morozan, nu recunoaște vina în săvârșirea infracțiunii imputate, vinovăția acestuia se dovedește prin următoarele mijloace de probă: declarațiile succesoriului părții vătămate Alexandru Dorogan (f. d. 135-138, vol. III); declarațiile martorului Ludmila Dorogan (f. d. 139-143, vol. III); declarațiile martorului Alexandru Crețu (f. d. 144-146, vol. III); declarațiile martorului Aurelia Albu (f. d. 147-153, vol. III); declarațiile martorului Anna Sofronovici (f. d. 154-158, vol. III); declarațiile martorului Ion Calin (f. d. 159-161, vol. III); raportul de expertiză nr. 640 din 28 decembrie 2011 (f. d. 47-49, vol. I); raportul de expertiză medico-legală nr. 131/2304 din 02 februarie 2012 (f. d.

56-57, vol. I); raportul de expertiză medico-legală nr. 1 din 13 ianuarie 2012 (f. d. 34-38, vol. I).

Instanța de apel a sesizat că deși acțiunile inculpatului, conform ordonanței de punere sub învinuire au fost încadrate în prevederile art. 151 alin. (4) Cod penal, totuși prima instanță, corect a recalificat acțiunile acestuia după semnele infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (3) lit. c) Cod penal - violența în familie, adică acțiunea intenționată, manifestată fizic, comisă de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, care a provocat decesul victimei. Deoarece, conform art. 133¹ lit. a) Cod penal, prin membru de familie în condiția conlocuirii se înțelege: persoanele aflate în relații de căsătorie, *de concubinaj*, persoanele divorțate, persoanele aflate în relații de tutelă și curatelă, rudele lor pe linie dreaptă sau colaterală, soții rudelor.

Referitor la nerecunoașterea vinovăției de către inculpat, instanța de apel a notat că prima instanță corect a stabilit faptul că, aceasta reprezintă o metodă de apărare împotriva învinuirii ce i se aduce, făcute în scopul de a se eschiva de la răspundere penală și care nu poate fi reținută, în contextul în care aceasta nu se bazează pe nici o probă pertinentă și concludentă administrată la materialele cauzei penale.

Cu referire la aprecierea de către inculpat a raportului de autosesizare din 12 decembrie 2011, instanța de apel a reținut prevederile art. 262 alin. (3) Cod procedură penală, potrivit cărora, în cazul depistării infracțiunii nemijlocit de către lucrătorul organului de urmărire penală, acesta întocmește un raport în care expune circumstanțele depistate și dispune înregistrarea infracțiunii.

Astfel, în acest context, a evidențiat instanța de apel, că potrivit raportului de autosesizare din 12 decembrie 2011, la data respectivă, în cadrul grupei operative, aproximativ la ora 19:45 min., a fost recepționată informația de la ofițerul de serviciu privind depistarea cadavrului Raisei Dorogan, în apartamentul nr. 2 amplasat pe adresa str. Sarmisegetusa 45/1, mun. Chișinău, iar deplasându-se la fața locului, grupa operativă în deplină componență a depistat cadavrul Raisei Dorogan în stare de putrefacție.

Cadavrul a fost expedit la Centrul de Medicină Legală pentru efectuarea examinării medico-legală, în scopul de a stabili care este cauza decesului, respectiv, s-a solicitat înregistrarea materialului în REI-1 a IP Botanica, mun. Chișinău pentru primirea deciziei conform art. 274 Cod de procedură penală.

Totodată, instanța de apel a reținut, că prin ordonanța din 20 decembrie 2011 s-a dispus începerea urmăririi penale conform semnelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal, respectiv nu au fost stabilite careva erori la întocmirea raportului de autosesizare, apreciind astfel, drept neîntemeiată critica adusă de inculpatul Iurii Morozaan la acest capitol.

Cu referire la argumentul inculpatului Iurii Morozaan ce ține de cercetarea la fața locului, instanța de apel a evidențiat, că acțiunea respectivă a fost efectuată de organul de urmărire penală în conformitate cu prevederile legii procesual penale, inclusiv art. art. 118, 279 alin. (3) Cod procedură penală, deoarece la efectuarea cercetării a participat Alexandru Dorogan, care conform materialelor cauzei penale este cel care a închiriat apartamentul respectiv pentru mama sa, Raisa Dorogan, cercetarea la fața locului fiind efectuată cu acordul posesorului acestui apartament.

Instanța de apel a respins și remarca inculpatului precum că, cercetarea la fața locului a avut loc fără acordul dânsului, menționând că pentru efectuarea cercetării la fața locului este suficient acordul proprietarului sau posesorului, iar Alexandru Dorogan este persoana care a închiriat apartamentul nr. 2, amplasat pe adresa str. Sarmisegetusa

45/1, mun. Chișinău, pentru mama sa, Raisa Dorogan, însă Iurii Morozaan nu era nici proprietarul și nici posesorul apartamentului respectiv.

Cu referire la critica inculpatului Iurii Morozaan ce ține de faptul că certificatul de constatare al decesului nr. 2304 din 13 decembrie 2011, a fost anexat cu încălcarea prevederilor art. 157 Cod de procedură penală, instanța de apel a specificat, că nu era necesară emiterea ordonanței organului de urmărire penală sau încheierea instanței de judecată cu privire la anexarea la materialele cauzei penale a certificatului menționat.

Cât privește remarca inculpatului Iurii Morozaan, precum că în rapoartele de expertiză medico-legală nr. 131/2304 din 02 februarie 2012 și nr. 2304 din 02 februarie 2012, nu este indicată data decesului Raisa Dorogan, instanța de apel a concretizat că, expertului judiciar i-a fost înaintată întrebarea privind data survenirii și cauza decesului, însă data decesului nu a fost stabilită.

La acest capitol, instanța de apel menționând că urmează a fi luat în considerare și faptul că cadavrul Raisa Dorogan prezentat expertului judiciar, conținea modificări cadaverice tardive, cadavrul fiind în stare de putrefacție.

La argumentul inculpatului Iurii Morozaan prin care se indică la faptul că conform raportului de expertiză medico-legală nr. 1 din 13 ianuarie 2012, corpurile delictive (cele două prosoape) prezentate la expertiză nu au fost sigilate, fapt ce constituie o încălcare esențială a normelor Codului de procedură penală din partea organului de urmărire penală, care atrage după sine neautentificarea obiectelor în calitate de mijloace de probă și efectuarea în baza lor a expertizei, instanța de apel a reiterat că din conținutul raportului de expertiză nominalizat se atestă că, au fost prezentate corpurile delictive în două sacoșe de culoarea neagră, legate cu ață sintetică albă, capetele cărei erau încheiate cu etichetă din hârtie albă, cu inscripția corespunzătoare de mână cu pixul albastru, nesigilate (f. d. 34-38, vol. I).

Tot aici, instanța de apel a specificat că raportul de expertiză medico-legală menționat atestă doar apartenența sângelui și a sudorii depistate în petele de pe obiectele prezentate, că pot proveni de la Raisa Dorogan.

Cu privire la critica inculpatului asupra legalității efectuării descifrărilor convorbirilor telefonice, instanța de apel, cu referire la prevederile art. 126 alin. (2) Cod de procedură penală, a specificat, că ridicarea acestora a fost efectuată cu autorizația judecătorului de instrucție, care a fost anexată la materialele cauzei, iar alte temeuri privind declararea nulității actului procesual nu pot fi reținute.

Referitor la contradicțiile depistate de inculpatul Iurii Morozaan în declarațiile martorilor date la faza de urmărire penală și în ședința de judecată în prima instanță, instanța de apel a constatat că la faza de urmărire penală, martorii menționați au fost audiați cu încălcarea prevederilor procesual-penale, însă, prima instanță nu a luat în considerație declarațiile martorilor date la faza de urmărire penală, audiindu-i în cadrul ședințelor de judecată în prima instanță, declarații care au și fost puse la baza sentinței.

Instanța de apel a considerat drept neîntemeiate și argumentele expuse de inculpat în cererea de apel suplimentară referitor la dezacordul cu încheierea Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 17 februarie 2014, menționând că prin încheierea respectivă au fost admise parțial obiecțiile înaintate de către inculpatul Iurii Morozaan asupra procesului-verbal al ședinței de judecată, au fost admise obiecțiile inculpatului indicate în pct. pct. 2), 12) al încheierii și respinse ca neîntemeiate obiecțiile acestuia indicate în pct. pct. 1), 3) - 11) și 13) al încheierii.

În ceea ce ține de apelul declarat de avocatul Stanislav Creciu în numele

inculpatului, instanța de apel a menționat că sunt neîntemeiate și argumentele avocatului referitor la faptul că, prima instanță deși a depistat erorile procesuale care au fost comise la faza de urmărire penală, le-a pus totuși la baza sentinței de condamnare, deoarece la baza sentinței de condamnare a lui Iurii Morozaan, prima instanță a luat în considerație declarațiile martorilor Alexandru Crețu și Ion Călin date în cadrul ședinței de judecată în prima instanță.

Totodată, instanța de apel a specificat că, prima instanță a reținut încălcările de ordin procesual-penal admise de către organul de urmărire penală în privința inculpatului Iurii Morozaan, iar în acest sens a aplicat în privința ultimului prevederile art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală, potrivit căruia, dacă în cursul urmăririi penale sau judecării cauzei, s-au constatat încălcări ale drepturilor inculpatului, precum și s-a stabilit din vina cui au fost comise aceste încălcări, instanța examinează posibilitatea reducerii pedepsei inculpatului drept recompensă pentru aceste încălcări.

5. Inculpatul Iurii Morozaan, a contestat cu recurs ordinar decizia instanței de apel, solicitând casarea acesteia și emiterea unei hotărâri de achitare, din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

Recurentul, fără a face referire la un temei concret prevăzut la art. 427 Cod de procedură penală, a invocat, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și nu a motivat de ce au fost respinse toate demersurile depuse de inculpat în perioada august 2014 – 25 februarie 2015, la judecarea apelului.

5.1. Indică că în raportul de autosesizare din 12 decembrie 2011, nu au fost consemnate elementele constitutive ale unei infracțiuni concrete, or, medicul legist a constatat, că semne de moarte violentă nu au fost depistate.

Astfel, consideră că organul de urmărire penală nu putea să se autosesizeze cu înregistrarea materialului în REI-1, pentru primirea unei decizii conform art. 274 Cod de procedură penală, iar instanța de apel nu s-a expus referitor la falsificarea acestui document.

5.2. Cu referire la respingerea de către instanța de apel a argumentelor ce țin de cercetarea la fața locului, recurentul a specificat, că la materialele cauzei lipsește contractul de închiriere pe numele lui Alexandru Dorogan, care ar confirma că anume el a fost posesorul acestui apartament.

Totodată, organul de urmărire penală în termen de cel mult 24 ore, era obligat să informeze procurorul și după caz, judecătorul de instrucție, care urmau să emită o ordonanță motivată, pentru confirmarea legalității acțiunilor desfășurate, deoarece acesta a fost un caz ce nu suferea amânare, fiind depistat un cadavru omogen, însă la materialele cauzei lipsesc acte care ar confirma legalitatea acțiunilor de cercetare la fața locului, iar argumentele expuse de către instanța de apel la acest subiect sunt lipsite de suport legal.

5.3. Afirmă, că concluzia instanței de apel, prin care se susține, că pentru anexarea certificatului medical constatator al decesului nr. 2304 din 13 decembrie 2011, la materialele cauzei penale, nu era necesară emiterea ordonanței organului de urmărire penală sau încheierea instanței de judecată, este neîntemeiată.

Totodată, remarcă că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra certificatului medical de constatare a decesului nr. 2304 din 13 decembrie 2011, unde este indicată data de 08 decembrie 2011, precum nu s-a expus referitor la faptul că prima instanță i-a refuzat demersul cu privire la invitarea la ședințele de judecată a medicului legist, pentru a răspunde la întrebările legate de actele întocmite de acesta și care trezesc dubii.

5.4. Menționează, că planșa fotografică din 12 decembrie 2011, nu este confirmată

prin semnătura specialistului criminalist, Ion Cojuhari, fapt ce constituie o încălcare a obligațiilor acestuia prevăzute de art. 87 alin. (5) pct. 9) Cod de procedură penală, iar instanța de apel nu s-a expus asupra acestor argumente.

5.5. Susține, că instanța de apel a specificat că raportul de expertiză medico-legală nr. 1 din 13 ianuarie 2012, denotă apartenența sângelui și urmelor de sudoare ale victimei Raisa Dorogan, însă nu s-a referit la nulitatea acestei probe administrate de organul de urmărire penală, care a fost pusă la baza sentinței.

5.6. Este de opinia că, ofițerul de urmărire penală, Vitalie Damir, a inclus în conținutul procesului-verbal de examinare a obiectului din 06 ianuarie 2012, date denaturate, nu a verificat și nu a stabilit abonatul cartelei SIM cu nr. 079839335 la care a fost în folosire telefonul mobil al decedatei Raisa Dorogan, a examinat descifrarea convorbirilor telefonice fără participării la proces, însă în rubrica „obiecțiile și explicațiile participanților” a indicat că „obiecții nu au parvenit”.

5.7. Susține inculpatul, că instanța de apel nu s-a referit în nici un mod la argumentul cu privire la elucidarea persoanelor cărora le aparțin cele cinci urme digitale depistate la locul aflării cadavrului, menționate în raportul de expertiză dactiloscopică nr. 640 din 28 decembrie 2011.

5.8. Mai menționează, că în documentul „orientare” din 13 decembrie 2011, lipsește numărul de înregistrare, iar din răspunsul Inspectoratului General al Poliției nr. M-609/13 din 14 mai 2013, rezultă că în Cancelaria DP mun. Chișinău, nu a fost înregistrată nici o orientare cu privire la necesitatea de reținere a lui Iurii Moroza.

Consideră că instanța de apel nu s-a referit la nulitatea acestui document falsificat de ofițerul de urmărire penală.

În partea ce ține de procesul-verbal de reținere din 20 decembrie 2011, recurentul invocă faptul, că în materialele cauzei lipsesc careva acte procedurale în temeiul art. 165 alin. (3) pct. 1), 2), 3) Cod de procedură penală, pentru confirmarea caracterului de drept al reținerii. Susține că la reținere, a fost folosită neîntemeiat arma din dotare și forța fizică excesivă, însă instanța de apel nu s-a expus asupra acestui argument.

Cu referire la documentul „Comunicare privind reținerea persoanei” în care sunt indicate temeiurile și motivele reținerii, susține că acest document nu conține numărul de înregistrare, data întocmirii acestuia, iar în materialele cauzei lipsesc careva date prezentate de către partea vătămată privitor la acțiunile ilegale ale lui Iurii Moroza, însă instanța de apel nu s-a referit la acest document.

5.9. Mai indică recurentul, că a evidențiat despre existența unor contradicții în declarațiile martorilor date la faza de urmărire penală și cele date în ședințele de judecată, iar președintele ședinței de judecată în conformitate cu prevederile art. 335 Cod de procedură penală, era obligat să consemneze acest fapt în procesul-verbal și extrasul acestuia să-l transmită procurorului, fapt ce nu a fost îndeplinit.

La acest aspect, recurentul evidențiază, că instanța de apel a constatat contradicțiile din declarațiile martorilor, însă a specificat că la baza sentinței, prima instanță a luat doar declarațiile date de către martori în cadrul ședințelor de judecată.

Susține, că și declarațiile martorilor date în cadrul ședințelor de judecată ale primei instanțe, se contrapun cu datele veridice ce persistă la materialele cauzei.

Recurentul este de opinia, că prima instanță nu a asigurat respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, referitor la confirmarea declarațiilor martorilor părții acuzării și a succesorului părții vătămate, punându-le la baza sentinței de condamnare.

Totodată, sentința se bazează pe discursul procurorului, fără a fi verificate probele

administrare de organul de urmărire penală și fără a da apreciere contraargumentelor sale.

Remarcă că prima instanță a denaturat declarațiile sale și nu a descris în volum deplin declarațiile martorilor, dar a inclus doar datele convenabile pentru emiterea unei sentințe de condamnare, iar instanța de apel la rândul său nu s-a expus referitor la aceste argumente.

6. Procurorul, a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, invocând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, deoarece recurentul solicită reaprecierea probelor, însă un asemenea temei nu se regăsește în prevederile art. 427 Cod de procedură penală.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

Totodată, conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Din conținutul recursului ordinar declarat, se constată că deși recurentul nu a invocat expres un anumit temei de drept prevăzut la art. 427 Cod de procedură penală, totuși din context se semnalizează prezența temeiului prevăzut la art. 427 alin. 1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

La fel, din conținutul recursului declarat se desprinde dezacordul inculpatului Iurii Morozan cu modalitatea de apreciere a probelor de către instanțele judecătorești, în sensul că declarațiile martorilor date la faza urmăririi penale și în ședințele de judecată ale primei instanțe, sunt contradictorii și nu denotă cu certitudine faptul că anume el ar fi săvârșit infracțiunea incriminată.

Conform prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârilor atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de prima instanță, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Așa cum rezultă din textul deciziei atacate, Colegiul penal reține, că instanța de apel a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, iar, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la respingerea apelului declarat și menținerea sentinței.

Mai mult ca atât, din materialele dosarului rezultă, că instanța de apel, în cauza dată, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar, verificându-le sub aspectul pertinentei și concludenței, iar concluzia privind respingerea apelurilor declarate de avocatul Stanislav Creciu în numele inculpatului și de inculpatul Iurii Morozan, este corectă.

Soluția adoptată, la caz, de instanța de apel, este pe deplin confirmată prin ansamblul de probe expuse și analizate în hotărârea atacată, iar probatoriul administrat

coroborând în ansamblu, confirmă vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate.

În acest sens, nu poate fi reținută ca întemeiată critica recurentului Iurii Morozan privind omisiunea instanței de apel de a se expune asupra tuturor motivelor invocate în apel, deoarece în decizia pronunțată, sunt supuse unei analize ample toate aspectele importante pentru justa soluționare a cauzei.

În susținerea acestei constatări, Colegiul își expune concluziile în felul următor:

7.1. Cu referire la argumentul recurentului privind falsificarea raportului de autosesizare din 12 decembrie 2011.

Colegiul penal atestă, că la acest aspect instanța de apel, în partea descriptivă a deciziei elaborate a menționat că potrivit prevederilor art. 262 alin. (3) Cod de procedură penală, în cazul depistării infracțiunii nemijlocit de către lucrătorul organului de urmărire penală, acesta întocmește un raport în care expune circumstanțele depistate și dispune înregistrarea infracțiunii.

Respectiv, prin raportul de autosesizare din 12 decembrie 2011, s-a stabilit că la data respectivă, în cadrul grupei operative, aproximativ la ora 19:45, a fost primită informația de la ofițerul de serviciu privind depistarea cadavrului Raisei Dorogan, la adresa mun. Chișinău, str. Sarmisegetusa 45/1, ap. 2.

Astfel, la fața locului s-a deplasat grupa operativă în componență deplină, unde a fost depistat cadavrul Raisei Dorogan în stare de putrefacție.

Cadavrul a fost expediat Centrului de Medicină Legală pentru efectuarea examinării medico-legale, în scopul stabilirii cauzei decesului, iar ca urmare s-a solicitat înregistrarea materialului în REI-1 a IP Botanica, mun. Chișinău pentru luarea deciziei conform art. 274 Cod de procedură penală, adică începerea urmăririi penale.

În acest context, alegațiile recurentului precum că la examinarea cadavrului, medicul legist a constatat lipsa semnelor de moarte violentă a victimei, nu constituie temei de a considera că raportul de autosesizare a fost falsificat, or în vederea stabilirii cauzelor decesului Raisei Dorogan, s-a dispus efectuarea expertizei medico-legale în cadrul Centrului de Medicină Legală, fiind specificat că la momentul depistării cadavrului acesta conținea modificări cadaverice tardive, fiind în stare de putrefacție.

Așa fiind, Colegiul penal reține că instanța de apel, corect a specificat faptul, că nu au fost depistate erori referitor la întocmirea raportului de autosesizare, respectiv la începerea urmăririi penale, fapt ce denotă că critica recurentului în aspectele relatate, este una declarativă.

7.2. Cu referire la argumentul inculpatului precum că instanța de apel nu a luat în considerație că la materialele cauzei lipsește contractul de închiriere a locuinței pe numele lui Alexandru Dorogan.

Colegiul penal notează, că instanța de apel a specificat în mod detaliat că acțiunile de cercetare la fața locului, au fost îndeplinite conform prevederilor legale, în prezența lui Alexandru Dorogan care a închiriat apartamentul în care s-a depistat cadavrul.

Sub acest aspect este relevant, că fiind preîntâmpinat de răspunderea penală pe care o poartă, conform prevederilor art. art. 312-313 Cod de procedură penală, Alexandru Dorogan, în ședințele de judecată ale instanței de apel, a declarat că, un contract de închiriere a locuinței nu a fost semnat între părți, însă el a achitat plata chiriei pentru locuința mamei sale (f. d. 31, vol. 4).

În aceste circumstanțe, se deduce că instanța de apel a cercetat complet și obiectiv aspectele date, corect menționând că Iurii Morozan nu era nici proprietarul și nici

posesorul locuinței respective și nu era necesar acordul lui la efectuarea cercetării la fața locului, mai ales că recurentul în conținutul cererii de recurs recunoaște că „*acesta era un caz ce nu suferea amânare, deoarece la locul săvârșirii infracțiunii a fost depistat un cadavru omogen ce prezenta semne de putrefacție*”.

7.3. *În ceea ce privește dezacordul recurentului cu concluzia instanței de apel în sensul că, pentru anexarea certificatului medical constatator al decesului nr. 2304 din 13 decembrie 2011, nu era necesară emiterea unei ordonanțe de către organului de urmărire penală sau încheierea instanței de judecată cu privire la anexarea materialelor cauzei a certificatului menționat, Colegiul penal îl apreciază ca fiind unul pur subiectiv, deoarece la acest aspect instanța de apel corect a menționat, că certificatul nominalizat a fost anexat la materialele cauzei ca urmare a expedierii cadavrului Raisei Dorogan la Centrul de Medicină Legală, în vederea efectuării expertizei medico-legale și stabilirii cauzei decesului.*

Referitor la dezacordul recurentului cu data despre decesul victimei, indicată în certificatul medical de constatare a decesului nr. 2304 din 13 decembrie 2011, instanța de recurs relevă că inculpatul nu a invocat asemenea argument în cererea de apel, însă a supus criticii doar lipsa datei decesului victimei în rapoartele de expertiză medico-legală nr. 2304 din 02 februarie 2012 și nr. 131/2304 din 02 februarie 2012, argument care a fost examinat de către instanța de apel, constatând, că nestabilirea datei decesului victimei în aceste rapoarte de expertiză, derivă și din considerentul că cadavrul conținea modificări cadaverice tardive, fiind în stare de putrefacție.

Referitor la argumentul inculpatului, precum că instanța de apel a omis să se expună privitor la aceea că prima instanță i-a refuzat demersul cu privire la citarea în cadrul ședințelor de judecată a medicului legist în vederea prezentării răspunsurilor referitor la actele întocmite de el, instanța de recurs atestă că din procesele-verbale ale ședințelor de judecată în prima instanță nu rezultă înaintarea de către inculpat a unui asemenea demers (f. d. 117-134, vol. III), mai mult, prima instanță examinând obiecțiile formulate de inculpat la procesele-verbale ale ședințelor de judecată, nu a constatat careva încălcări în sensul formulat (f. d. 194-198, vol. III), iar instanța de apel examinând dezacordul apelantului cu încheierea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 17 februarie 2014, a considerat criticele invocate de inculpat în cererea de apel suplimentară, ca fiind nefondate.

7.4. *În continuare, instanța de recurs notează, că nu poate fi reținut nici unul din următoarele argumente referitoare la legalitatea acțiunilor organelor de urmărire penală:*

- lipsa semnăturii specialistului criminalist, Ion Cojuhari, în conținutul planșei fotografice din 12 decembrie 2011;
- nesigilarea corpurilor delictate ridicate de la fața locului (2 prosoape), și ca urmare nulitatea raportului de expertiză medico-legală nr. 1 din 13 ianuarie 2012;
- includerea datelor denaturate în conținutul procesului-verbal de examinare a obiectului din 06 ianuarie 2012 și examinarea descifrărilor telefonice în lipsa participanților la proces;
- neelucidarea persoanelor cărora le aparțin cele cinci urme digitale depistate la locul aflării cadavrului, menționate în raportul de expertiză dactiloscopică nr. 640 din 28 decembrie 2011.

În susținerea opiniei formulate, Colegiul penal remarcă faptul, că nici inculpatul Iurii Morozan și nici apărarea, nu au utilizat dreptul de a contesta acțiunile ori actele

organului de urmărire penală respective la etapa corespunzătoare, ca după caz să fie reparate, fapt ce prin prisma art. 251 Cod de procedură penală, nu poate fi invocat ulterior la judecarea cauzei penale.

Astfel, conform art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Mai mult, din materialele cauzei penale examinate rezultă, că inculpatului i-au fost comunicate rezultatele raportului de expertiză dactiloscopică nr. 640 din 28 decembrie 2011 și ale raportului de expertiză medico-legală nr. 1 din 13 ianuarie 2012 (privind apartenența urmelor de pe prosoape), fapt ce rezultă din procesele – verbale de comunicare ale rapoartelor de expertiză (f. d. 42, 58 vol. I), care fiind semnate de inculpat pe verso, a indicat că obiecții și demersuri nu are.

Subsidiar celor enunțate, instanța de recurs relevă că dezacordul inculpatului cu modul de examinare a acestor argumente de către instanța de apel, nu constituie temei de admitere a recursului în sensul formulat.

Deoarece, din procesele-verbale ale ședințelor de judecată ale instanței de apel din 24 decembrie 2014, rezultă cert că au fost puse în discuție, iar ca urmare – respinse, următoarele demersuri ale inculpatului:

- cu privire la audierea specialistului criminalist, Ion Cojuhari;
- cu privire la audierea expertului judiciar medico-legal, Ivan Bulgaru;
- cu privire la audierea martorului Veceslav Pasat;
- cu privire la efectuarea unei expertize suplimentare;
- cu privire la cercetarea documentelor și actelor procedurale;
- cu privire la excluderea din dosarul penal a procesului-verbal de cercetare la fața locului din 12 decembrie 2011 (f. d. 110-112, vol. IV).

În acest context, instanța de recurs notează, că faptul respingerii demersurilor în cauză nu se echivalează cu neexaminarea aspectelor evidențiate, de către instanța de apel, acestea fiind consemnate în procesele-verbale ale ședințelor de judecată, în privința cărora inculpatul nu a formulat careva obiecții.

7.5. Referitor la legalitatea următoarelor acte: „orientarea” din 13 decembrie 2011; procesul-verbal de reținere din 20 decembrie 2011 și „Comunicare privind reținerea persoanei”, menționate în pct. 5.8 al prezentei decizii, în privința cărora recurentul consideră că instanța de apel nu s-a pronunțat.

Colegiul penal menționează, că argumentele respective nu au fost invocate de inculpat nici în cererea de apel și nici în cererile suplimentare înaintate pe parcursul judecării cauzei în apel, în consecință fiind pasibile respingerii de către instanța de recurs, deoarece, potrivit art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, temeiurile menționate la alin. (1) pot fi invocate în recurs doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel.

7.6. Cu referire la dezacordul recurentului privind declarațiile martorilor din cadrul cercetării judecătorești.

Instanța de recurs menționează că dezacordul recurentului cu modalitatea de apreciere a declarațiilor martorilor este una subiectivă și nu poate constitui temei de casare a hotărârii contestate, mai ales că în conținutul recursului inculpatul nu a desfășurat care ar fi esența acelor contradicții semnalizate de el în declarațiile martorilor date în cadrul ședințelor de judecată și *datele veridice ce persistă la materialele cauzei*, care atestă nevinovăția sa.

Aici urmează a fi menționat că, pornind de la relevanțele art. art. 27, 414 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate.

Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în alt sens decât cel pe care îl propune apărarea este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu este temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel este lipsită de orice suport legal.

Deci, criticile formulate de recurent, în contextul cărora se susține că inculpatul Iurii Morozan nu se face vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (3) lit. c) Cod penal, - au format obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel și, cărora instanța de apel le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă, soluție, pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin, și a cărei reluare nu se mai impune, având în vedere și faptul că verificând hotărârile atacate în raport cu prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, în sensul că nu se identifică existența și a altor motive care analizate din oficiu să ducă la casare, urmează a se constata că recursul declarat în prezenta cauză este vădit neîntemeiat.

Față de considerentele ce preced, Colegiul penal notează că, dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, în modul propus de către autorul recursului, nu se încadrează în prevederile art. 427 Cod de procedură penală, iar o altă opinie asupra probelor care au fost puse la baza sentinței de condamnare, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

Tot aici, Colegiul penal amintește, că la etapa judecării recursului, instanța nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, aceasta fiind prioritatea exclusivă a instanțelor de fond.

Mai mult, reieșind din jurisprudența constantă a Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, se deduce că regula generală desprinsă din dispozițiile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, accentuează că la etapa de judecare a recursului ordinar, instanța de recurs verifică erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în baza temeiurilor stipulate expres de norma respectivă, dar nu apreciază sau face o reapreciere a stării de fapt reținute în speță.

Pentru a constitui caz de casare, eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte să fie vădită, neîndoielnică. Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține.

La caz însă, verificând probatoriul administrat în cauză, prin prisma argumentelor invocate de recurent, Colegiul penal le consideră ca nefondate, în sensul că vinovăția inculpatului de săvârșirea infracțiunii incriminate se dovedește indubitabil din probele acumulate și că nu a fost comisă nici o gravă eroare de fapt de către instanța de fond sau cea de apel la judecarea cauzei, care ar duce la casarea hotărârii atacate și adoptarea unei alte soluții.

Prin urmare, argumentele invocate de către inculpat, nu și-au găsit confirmare și nu pot servi temei de casare a deciziei contestate.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că recursul ordinar depus de către inculpatul Iurii Morozan, urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În corespundere cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul *Morozan Iurii Piotr*, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2015, în propria cauză penală, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 26 august 2015.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Petru Moraru

Ghenadie Nicolaev